

research to analyze the activity of sanatorium enterprises in the Transcarpathian region, as well as in developing measures on the prospects of industry development in the region. Systematization and implementation of the results of the conducted research will make it possible to adjust the activities of the industry to improve their efficiency and the development of the region as a whole. In the future, the research will focus on: the problems of the functioning of sanatoria in Transcarpathia, which include: insufficient state support; insufficient amount of capital investments for the preservation and growth of the bed fund, low purchasing power of the population of the country, undeveloped level of the credit system and system of bonuses for consumers of sanatorium services, infrastructure development, etc. Along with this, it is necessary to conduct researches on the use of sanatorium and its natural resources for organization of rest, health improvement, treatment, medical rehabilitation, prevention of diseases of people with disabilities, ATO participants, children. In the long term, it is necessary to study and carry out a medical and biological assessment of the quality of natural resources of those settlements where there are currently no sanatoriums, attract investments, expand leisure services, leisure and entertainment, etc. An important direction for further research should be the justification of the future needs of Transcarpathia in sanatoriums.

Key words: sanatorium, treatment, health improvement, prevention, specialization, natural resources, development.

Одержано 15.10.2017 р.

УДК 338.246.025.3

Ліба Наталія Степанівна,
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Державно-приватне партнерство є одним з сучасних варіантів вирішення питання залучення приватних інвестиційних ресурсів у забезпечення розвитку галузей економіки регіону загалом та його промислового сектору. Об'єднання інвестиційної активності та фінансових ресурсів держави і бізнесу дозволяє не тільки зменшити фінансове навантаження на місцеві бюджети, а й забезпечити конкурентний розвиток важливих галузей та сфер діяльності в економіці регіону. Основною особливістю державно-приватного партнерства є співпраця між державою, державними територіальними громадами (в особі відповідних органів державної влади чи місцевого самоврядування) і приватними партнерами. У більшості випадків партнерство передбачає залучення коштів приватного інвестора з частковою передачею йому права на операційне управління об'єктами інвестиції на обумовлений термін. Автором розглянуто організаційний механізм державно-приватного партнерства. У статті застосовано загальні наукові методи дослідження. Проведене дослідження засвідчило, що залежно від особливостей регулювання механізму приватної ініціативи країни, в яких застосовується модель державно-приватного партнерства, можна згрупувати у групи: країни з системою бонусів; країни, що застосовують «швейцарську» систему; країни, що застосовують змішану систему; країни, в яких відсутні преференції для приватного партнера; країни, що використовують індивідуальний підхід. У статті наголошено на тому, що найбільш поширеною формою реалізації державно-приватного партнерства є концесія за принципами ВОТ. Отже, метою державно-приватного партнерства у країнах з розвинутою економікою є вирішення проблем, які є сунутими в економічній діяльності приватного сектору, впровадження інвестиційних проектів зі значним терміном окупності та значними початковими та поточними затратами. У країнах що розвиваються, державно-приватне партнерство застосовується під час реалізації інфраструктурних проектів (особливо спрямованих на розвиток дорожньо-транспортної і комунікаційної інфраструктури) та у сфері електроенергетики. Подальші дослідження будуть спрямовані на специфіку об'єктної спрямованості програм державно-приватного партнерства.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, держава-замовник, держава-рівноправний партнер, держава-гарант, концесія.

ВСТУП

Постановка проблеми. В умовах становлення та розвитку ринкових відносин актуальною є співпраця держави та приватних бізнес-структур, однією із моделей якої є державно-приватне партнерство (ДПП). В багатьох країнах уже накопичений чималий досвід

його ефективного функціонування, що дозволяє вирішувати значні соціальні та економічні проблеми шляхом об'єднання ресурсів державного та приватного секторів. Удосконалення механізму ДПП і формування нових структур в економічній системі в сучасних умовах забезпечує залучення в економіку приватних інвестицій, розвиток соціальної інфраструктури,

підвищення соціальних стандартів суспільства тощо. Особливу значущість державно-приватне партнерство має на регіональному рівні, де реалізуються конкретні проекти соціально-економічного розвитку, спрямовані на розвиток економіки та покращення життя людей. Тому важливо досліджувати і удосконалювати механізми та форми дієвої співпраці влади та капіталу.

Складність питань, пов'язаних з функціонуванням ДПП на сучасному етапі обумовлена невисоким рівнем економічного розвитку країни, фінансово-економічною кризою та низкою інших проблем економічного, політичного та соціального характеру. У зв'язку з цим перед економічною наукою постає необхідність всебічного теоретико-методологічного аналізу ситуації, що склалася у цій сфері [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Актуальність питань реалізації державно-приватного партнерства знайшла своє відображення в наукових працях таких вчених та науковців, як Н. Безбах, В. Варнавський, Є. Васильєв, Л. Васильєва, Б. Винницький, Б. Онищук, П. Сегварі та ін. Віддаючи належне значення різнобічним теоретичним і практичним дослідженням у цій сфері, слід визнати доцільність розвитку наукової думки у сфері створення та застосування механізмів реалізації державно-приватного партнерства в Україні.

Мета статті (постановка завдання). Метою статті є визначення особливостей державно-приватного партнерства як інструмента регулювання регіонального розвитку в сучасних умовах.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Державно-приватне партнерство є одним з сучасних варіантів вирішення питання залучення приватних інвестиційних ресурсів у забезпечення розвитку галузей економіки регіону загалом та його промислового сектору. Об'єднання інвестиційної активності та фінансових ресурсів держави і бізнесу дозволяє не тільки зменшити фінансове навантаження на місцеві бюджети, а й забезпечити конкурентний розвиток важливих галузей та сфер діяльності в економіці регіону.

Основною особливістю державно-приватного партнерства є співпраця між державою, державними територіальними громадами (в особі відповідних органів державної влади чи місцевого самоврядування) і приватними партнерами. У більшості випадків партнерство передбачає залучення коштів приватного інвестора з частковою передачею йому права на операційне управління об'єктами інвестицій на обумовлений термін.

Згідно Закону України «Про державно-приватне партнерство» [4] «Державно-приватне партнерство – співробітництво між державою Україна, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами-підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі

договору».

Закон визначає, що проекти державно-приватного партнерства повинні [4]:

- мати довготривалий характер (5-50 років);
- передбачати передання приватному партнеру частини ризиків у процесі реалізації проектів;
- мати вищі техніко-економічні показники ефективності, ніж у разі реалізації без участі приватного партнера;
- передбачати внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства.

Відповідно до Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 рр., пріоритетними сферами застосування державно-приватного партнерства є [6]:

- виробнича інфраструктура і високотехнологічне виробництво (транспорт і зв'язок, транспортна інфраструктура, енергетичний сектор, машинобудування);
- агропромисловий комплекс (ринкова та виробнича інфраструктура);
- будівництво і житлово-комунальне господарство (реалізація соціально значущих інфраструктурних проектів, будівництво, реконструкція та технічне переоснащення у сферах тепlopостачання, централізованого водopостачання і водовідведення, підвищення ресурсо- та енергоефективності, поводження з побутовими відходами тощо);
- соціальний захист населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм і спорт);
- наукова, науково-технічна, інноваційна та інформаційна;
- розвиток природно-заповідного фонду.

Партнерство передбачає виконання таких функцій: проектування, фінансування, будівництво, відновлення (реконструкція, модернізація), експлуатація, пошук, обслуговування, а також інших функцій, пов'язаних з виконанням договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства.

Об'єктами державно-приватного партнерства можуть бути: існуючі, зокрема, відтворювані (шляхом реконструкції, модернізації, технічного переоснащення) об'єкти, у тому числі ділянки надр; створювані чи придбані об'єкти [4].

Економічний зміст та основа державно-приватного партнерства відображені в Огляді Міжнародного банку реконструкції та розвитку [3] та має такий вигляд (рис. 1).

В основу політики державно-приватного партнерства закладається декларування намірів уряду використовувати партнерство для надання державних послуг. Вагомим є чітке визначення пріоритетних цілей, сфер охоплення та принципів програми державно-приватного партнерства.

Наступним кроком держави повинно стати визначення юридичних рамок-законів і правил, які лежать в основі програми сприяння уряду, встановлення правил і меж того, як державно-приватне партнерство повинно реалізуватися. Це може бути спеціальне законодавство, закони та нормативні акти державного фінансового управління, закони і правила,

які регламентують діяльність приватного партнера в конкретних секторах економіки.

Рис. 1. Основа державно-приватного партнерства [3]

Відповідно до розроблених та законодавчо закріплених принципів повинні розроблятися:

– бізнес-процеси та організаційно-інституційні обов'язки – кроки, за допомогою яких ідентифікуються, розробляються, оцінюються, реалізуються проекти державно-приватного партнерства, а також визначаються цілі та завдання різних суб'єктів у цьому процесі. Процес партнерства повинен бути ефективним, прозорим. Основною функцією держави є послідовне управління якістю даних проектів;

– механізм фінансування та державне фінансове управління повинно ґрунтуватися на системі громадського управління фінансами. В основу механізму фінансування закладається чітке визначення

джерел фінансових ресурсів, без перекладання надмірного навантаження на майбутнє покоління, а також мінімізація фіскального ризику;

– програма партнерства повинна визначати механізм залучення та управління діяльністю приватних організацій, законодавчих органів та громадськості, а також відповідальності за недотримання принципів та методики реалізації державно-приватного партнерства. Розділи програми повинні описувати кожен з елементів у рамках державно-приватного партнерства, наводити методику та рекомендації для фахівців-практиків.

Організаційний механізм державно-приватного партнерства у спрощеному вигляді можна представити таким чином (рис. 2):

Рис. 2. Організаційний механізм державно-приватного партнерства (розробка автора)

Теоретично роль державно-приватного партнерства суттєво змінюється в залежності від фази економічного циклу. Найбільшого значення цей вид економічних відносин набуває у фазі спаду (рецесії), в

умовах якої державно-приватне партнерство спроможне позитивно вплинути на стан ринку праці та забезпечити зниження рівня циклічного безробіття.

Позитивний вплив активної співпраці

державного та приватного секторів спостерігається і на величину інвестиційного та сукупного попиту за рахунок розбудови об'єктів ринкової інфраструктури. Зазначена форма впливу спостерігається як в короткостроковому, так і довгостроковому періоді. Додаткові інвестиції приватного сектору та нормотворчо-керуюча роль держави спричиняють активізацію економічних процесів на рівні регіону, стимулюють зростання попиту на робочу силу, зростання доходів населення регіону, а, відповідно, і зростання споживчого та інвестиційного попиту. В той же час розширення обсягів та покращення стану ринкової інфраструктури регіону забезпечує можливість розвитку підприємницької діяльності у майбутньому.

Державно-приватне партнерство у період поживлення ділової активності та переходу економічного розвитку регіону до фази поживлення забезпечує переспрямування частини ресурсів приватного сектору на підтримання темпів розвитку інфраструктури відповідно до зростаючих потреб ринку.

Переваги державно-приватного партнерства є вагомими для кожної зі сторін:

- залучення бізнес-структур до регіональних інвестиційних проєктів дозволяє покращити можливість розвитку приватного сектору, забезпечує його участь у низькоризикованих, гарантованих державою проєктах та можливість працювати на попередньо недоступному ринку В умовах економічної

кризи та посткризового періоду, за наявності незалучених економічних ресурсів, варіант спільної з державними органами і державними підприємства діяльності забезпечує можливості для приватної бізнес-структури зберегти свої позиції на регіональному ринку;

- оскільки держава є замовником послуг і контролює всі етапи розробки та реалізації регіональних інвестиційних проєктів, переваги державно-приватного партнерства для держави є беззаперечними: держава забезпечує реалізацію важливих проєктів розвитку промислового та супутніх секторів економіки регіону; доповнює обмежені власні фінансові та інвестиційні ресурси ресурсами, що знаходяться у приватній власності; забезпечує розвиток важливих для регіону бізнес-структур, що позитивно впливає на соціально-економічний розвиток регіону, на стан ринку праці, стан соціальної та транспортної інфраструктури тощо.

Механізм державно-приватного партнерства набирає все більшої популярності у всьому світі. В залежності від участі та ролі держави у цьому механізмі, на теоретичному рівні можна виділити такі типи державно-приватного партнерства (рис. 3):

- держава – замовник;
- держава – рівноправний партнер;
- держава – гарант.

Запропоновані типи моделей державно-приватного партнерства ґрунтуються на визначенні як пріоритетної ролі держави.

Рис. 3. Основні типи участі держави в рамках державно-приватного партнерства (розробка автора)

У моделі економічних відносин, за якої держава виступає у ролі замовника (модель керування), в

основу економічної діяльності держави закладено стимулювання та спрямування приватного партнера у напрямі, визначеному стратегією соціально-економічного розвитку регіону. З цією метою держава може використовувати різноманітні методи регулювання, пов'язані з використанням інформаційних та консультативних послуг, розробкою нормативно-правової бази тощо.

Модель, за якої держава виступає з позицій партнера-гаранта, є подібною до моделі керування, проте методи регулювання, що застосовуються державою визначаються перейняттям частини економічних ризиків та гарантуванням споживання створеного продукту (послуги).

Найбільш поширеною є модель участі, за якої держава виступає повноцінним партнером у процесі формування економічних відносин та виготовленні продукту (послуги).

Найбільш поширеними формами участі держави є:

- надання у тимчасове або постійне використання основних засобів та предметів праці;
- доповнення обсягу фінансових ресурсів приватного сектору державними;
- застосування донорських методів державного регулювання (дотації, субсидії, преференції тощо).

Залежно від особливостей регулювання механізму приватної ініціативи країни, в яких застосовується модель державно-приватного партнерства, можна згрупувати у такі 5 груп [5]:

1. Країни з системою бонусів – у разі зацікавленості держави в реалізації запропонованого

проекту проводиться відкритий конкурс. При проведенні відкритого конкурсу пропозиція приватного партнера буде вважатися переможною, якщо його вартість перевищує вартість кращої пропозиції не більше, ніж на певний відсоток, як правило, це 5%.

2. Країни, що застосовують «Швейцарську» систему, – приватний партнер проекту спочатку не має переваг у вигляді бонусів, проте у разі надходження кращої пропозиції від третьої особи приватний партнер має право укласти угоду на таких же умовах.

3. Країни, що застосовують змішану систему, – якщо вартість пропозиції приватного партнера перевищує вартість кращої пропозиції не більше ніж на 5%, то переможцем конкурсу визнається саме він, а якщо на 5-20%, то обидва учасники мають право змінити свої пропозиції, однак на даному етапі при оцінці пропозицій бонус приватного партнера вже не враховується.

4. Країни, в яких відсутні преференції для приватного партнера, – на законодавчому рівні передбачена можливість приватних інвесторів виступати з ініціативою з укладення угод, проте при цьому вони не отримують будь-яких преференцій.

5. Країни, що використовують індивідуальний підхід, – в залежності від рішення уповноваженого органу угода про державно-приватне партнерство може бути укладена шляхом проведення прямих переговорів з приватним партнером без конкурсних процедур.

Класифікація форм реалізації державно-приватного партнерства, запропонована Світовим банком, дозволяє виділити такі чотири групи [1]:

Таблиця 1

Основні різновиди договору концесії за принципами BOT [7]

Назва різновиду	Зміст	Характеристика
BOOT	Build-own-operate-transfer будувати-володіти-експлуатувати-передати	Приватний партнер володіє об'єктом до моменту завершення договору концесії
DBOT	Design-build-operate-transfer проектувати-будувати-експлуатувати-передати	Початковим зобов'язанням приватного партнера є процес проектування
BOO	Build-own-operate будувати-володіти-експлуатувати	Об'єкт знаходиться у володінні приватного партнера впродовж проекту партнерства
BLT	Build-lease-transfer будувати-орендувати-передати	Приватний партнер будує за власні кошти об'єкт та надає його в оренду державному партнеру, який несе відповідальність за експлуатацію
DBFO	Design-build-finance-operate проектувати-будувати-фінансувати-експлуатувати	Приватний партнер проектує, будує, організовує фінансування та встановлює збір платежів за користування споживачами, та експлуатує об'єкт на певних умовах, а власником і розпорядником об'єкту є державний партнер
DCMF	Design-construct-manage-finance проектувати-будувати-управляти-фінансувати	Приватний партнер проектує, будує, сприяє управлінню, надає кошти, але не експлуатує об'єкт в силу певних вимог, наприклад, суспільної безпеки

1. Представлена контрактами з управління та лізингу.

2. Різні види концесії.

3. Нові проекти (Greenfield Projects), які передбачають, що приватний партнер або спільне з державою підприємство буде та керує об'єктом

протягом визначеного терміном контракту.

4. Відчуження власності шляхом повної або часткової приватизації. Найбільш поширеною формою реалізації є концесія (концесійні договори) за принципами BOT (Build-Operate-Transfer – будувати-експлуатувати-передати) [7]. Відповідно до договору приватний партнер отримує право на фінансування, проектування, будівництво та експлуатацію об'єкта договору впродовж визначеного періоду. Після закінчення договору концесії об'єкт передається державному партнеру і продовжує свою життєдіяльність.

За результатами аналізу практичних прикладів та результатів застосування державно-приватного партнерства можна зробити висновок, що його механізм є різним для країн з розвинутою економікою та країн, що розвиваються.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Зазначене дозволяє зробити висновок, що метою державно-приватного партнерства у країнах з розвинутою економікою є вирішення проблем, які є супутніми в економічній діяльності приватного сектору, впровадження інвестиційних проектів зі значним терміном окупності та значними початковими і поточними затратами.

У країнах що розвиваються, державно-приватне партнерство застосовується під час реалізації інфраструктурних проектів (особливо спрямованих на розвиток дорожньо-транспортної і комунікаційної інфраструктури) та у сфері електроенергетики.

Подальші дослідження будуть спрямовані на специфіку об'єктної спрямованості програм державно-приватного партнерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Glossary: Private Participation in Infrastructure Database [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ppi.worldbank.org/resources/ppi_glossary.aspx#management.

2. Бержанір, А. Л. Роль державно-приватного партнерства у соціально-економічному розвитку регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/2693/1/Rol_derzhavno-pryvatnogo.pdf.

3. Державно-приватне партнерство: керівництво [Електронний ресурс] / Міжнародний банк реконструкції та розвитку: Світовий банк, Азіатський Банк і Міжамериканський банк розвитку. – Режим доступу: http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2014/09/08/000442464_20140908133431/Rendered/PDF/903840PPP0Refe0Box385311B000PUBLIC0.pdf.

4. Закону України «Про державно-приватне партнерство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

5. Исследование «Частная инициатива в концессиях: международный опыт и перспективы становления в России» [Електронний ресурс] / Министерство экономического развития Российской Федерации. – Режим доступу: <http://economy.gov.ru/wps/wcm/connect/93051789-7d84-4c36-9594faa29689b4da/%D0%B8%D1%81%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=93051789-7d84-4c36-9594-faa29689b4da>.

6. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-p>.

7. Практичний посібник з підготовки техніко-економічного обґрунтування та застосування методики проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства / Програма розвитку державно-приватного партнерства // Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Files/GetFile?fileId=0640ae90-dbd7-425b-88e4-b7791abc4092>.

REFERENCES

1. Glossary: Private Participation in Infrastructure Database. Retrieved from http://ppi.worldbank.org/resources/ppi_glossary.aspx#management.

2. Berzhanir, A. L. Rol' derzhavno-pryvatnogo partnerstva u social'no-ekonomichnomu rozvytku regioniv. Retrieved from http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/2693/1/Rol_derzhavno-pryvatnogo.pdf

3. Derzhavno-pryvatne partnerstvo: kerivnyctvo. Mizhnarodnyj bank rekonstrukcii' ta rozvytku: Svitovyj bank, Aziats'kyj Bank i Mizhamerykans'kyj bank rozvytku. Retrieved from http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2014/09/08/000442464_20140908133431/Rendered/PDF/903840PPP0Refe0Box385311B000PUBLIC0.pdf.

4. Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

5. Doslidzhennja «Pryvatna iniciatyva u koncesijah: mizhnarodnyj dosvid ta perspektyvy stanovlennja u Rosii». Ministerstvo ekonomichnogo rozvytku RF. Retrieved from <http://economy.gov.ru/wps/wcm/connect/93051789-7d84-4c36-9594faa29689b4da/%D0%B8%D1%81%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=93051789-7d84-4c36-9594-faa29689b4da>.

6. Konceptija rozvytku derzhavno-pryvatnogo partnerstva v Ukraini na 2013-2018 roky Retrieved from

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-r>.

7. Praktychnyj posibnyk z pidgotovky tehniko-ekonomichnogo obg'runtuvannja ta zastosuvannja metodyky provedennja analizu efektyvnosti zdijsnennja derzhavno-privatnogo partnerstva. Agentstvo SShA z mizhnarodnogo rozvytku (USAID). Retrieved from <http://www.me.gov.ua/Files/GetFile?fileId=0640ae90-dbd7-425b-88e4-b7791abc4092>.

Либя Наталья Степановна. РЕАЛИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СИСТЕМЕ РЕГИОНАЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОЙ ПОЛИТИКИ

Государственно-частное партнерство является одним из современных вариантов решения вопроса привлечения частных инвестиционных ресурсов для обеспечения развития отраслей экономики региона в целом и его промышленного сектора. Объединение инвестиционной активности и финансовых ресурсов государства и бизнеса позволяет не только уменьшить финансовую нагрузку на местные бюджеты, но и обеспечить конкурентное развитие важных отраслей и сфер деятельности в экономике региона. Основной особенностью государственно-частного партнерства является сотрудничество между государством, государственными территориальными общинами (в лице соответствующих органов государственной власти или местными самоуправлениями) и частными партнерами. В большинстве случаев партнерство предусматривает привлечение средств частного инвестора с частичной передачей ему права на операционное управление объектами инвестиций на оговоренный срок. Автором рассмотрено организационный механизм государственно-частного партнерства. В статье использовано общенаучные методы исследования. Проведенное исследование показало, что в зависимости от особенностей регулирования механизма частной инициативы страны, в которых применяется модель государственно-частного партнерства, можно сгруппировать в группы: страны с системой бонусов; страны, которые применяют «швейцарскую» систему; страны, которые применяют смешанную систему; страны, в которых отсутствуют преференции для частного партнера; страны, которые используют индивидуальный подход. В статье отмечено, что наиболее распространенной формой реализации государственно-частного партнерства является концессия на принципах BOT. Итак, целью государственно-частного партнерства в странах с развитой экономикой является решение проблем, которые сопутствуют в экономической деятельности частного сектора, внедрения инвестиционных проектов со значительным сроком окупаемости и значительными начальными и текущими затратами. В развивающихся странах, государственно-частное партнерство применяется при реализации инфраструктурных проектов (особенно направленных на развитие дорожно-транспортной и коммуникационной инфраструктуры) и в сфере электроэнергетики. Дальнейшие исследования будут направлены на специфику объектной направленности программ государственно-частного партнерства.

Ключевые слова: *государственно-частное партнерство, государство-заказчик, государство-равноправный партнер, государство-гарант, концессия*

Liba Nataliy S. REALIZATION OF THE STATE-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE REGIONAL INDUSTRIAL POLICY SYSTEM

Public-private partnership is one of the modern options for solving the issue of attracting private investment resources to ensure the development of the economic sectors of the region in general and its industrial sector. The combination of investment activity and financial resources of the state and business allows not only to reduce the financial burden on local budgets, but also to ensure the competitive development of important industries and spheres of activity in the economy of the region. The main feature of public-private partnership is cooperation between the state, state territorial communities (in the person of the relevant state authorities or local self-government bodies) and private partners. In most cases, the partnership involves attracting funds from a private investor with a partial transfer of his rights to operational management of investment objects for a specified term. The author considers the organizational mechanism of public-private partnership. The article uses general scientific methods of research. The study showed that, depending on the specifics of the regulation of the mechanism of private initiative in the country, which uses the model of public-private partnership, it is possible to group into groups: countries with a system of bonuses; countries that use the "Swiss" system; countries that use a mixed system; countries that do not have preferences for a private partner; countries that use an individual approach. The article emphasizes that the most widespread form of realization of public-private partnership is the concession on the principles of the BOT. Consequently, the goal of public-private partnership in developed countries is to solve problems that are related to the private sector's economic activity, the implementation of investment projects with a significant payback period and significant initial and current costs. In developing countries, public-private partnerships are used to implement infrastructure projects (especially those aimed at developing road transport and communications infrastructure) and in the field of electricity. Further research will focus on the specifics of the objective orientation of public-private partnership programs.

Keywords: *public-private partnership, state-customer, state-equal partner, state-guarantor, concession.*

Одержано 21.01.2017 р.